

ÇİN HALK CUMHURİYETİ

Resmi Adı	Çin Halk Cumhuriyeti
Yönetim Biçimi	Tek Partili Üniter Komünist Cumhuriyet
Başkent	Pekin
Nüfusu	1.367.820.000 (2014, IMF)
Yüzölçümü (km2)	9.561.000
Resmi Dili	Çince
Kullanılan Diller	Çince, Moğolca, Tibetçe, Uygurca
Resmi Alfabe	Çince
Etnik Gruplar	%92 Çinli; 55 Tanınan Azınlıklar
Para Birimi	Chinese yuan (renminbi) (¥) (CNY)
Trafik Akışı	Sağ
GSYİH (Milyon $)	10.380.380 (2014, IMF)
KBGSYİH ($)	7.588 (2014, IMF)
Büyüme Oranı (%)	7.36% (2014, IMF)

Genel Bilgiler

Coğrafi Konum

Çin Asya kıtasının doğusunda yer almaktadır. Doğuda Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti; güneydoğuda Makao; güneyde Laos, Birmanya, Vietnam, Hindistan, Bhutan, Nepal; batıda Pakistan, Afganistan, Tacikistan, Kırgızistan, Kazakistan; kuzeyde Moğolistan Halk Cumhuriyeti ve Rusya Federasyonu ile komşudur. Çin'in toplam kara sınırları uzunluğu 20.000 km'den fazladır.

Çin'in doğusunda Doğu Çin Denizi ve güneydoğusunda Güney Çin Denizi yer almaktadır. Çin anakarasının toplam sahil uzunluğu 18.000 km'den fazladır.

Siyasi ve İdari Yapı

ÇHC 1949 yılından bu yana Çin Komünist Partisi tarafından yönetilmektedir. 7 üyeden oluşan, Başkanlığını ve Genel Sekreterliğini Xi Jinping'in yaptığı Polit Büro Daimi Komitesi ülkedeki en yüksek yönetim organıdır. Xi Jinping aynı zamanda Devlet Başkanlığı görevini de yürütmektedir.

Nüfus ve İşgücü Yapısı

2014 yılı rakamlarına göre ülke nüfusu 1,37 milyara ulaşmıştır. 21. yy ortalarına kadar nüfusun artmaya devam edeceği ve 1,6 milyar civarında dengeleneceği beklenmektedir. Uygulanan politikalar sonucunda nüfus azalarak da olsa artmaya devam etmektedir. Nüfus içerisinde yaşlıların gençlere oranı giderek artmaktadır. Nüfusun %91,6'sı Han kökenli Çinliler, %16,7'sini ise aralarında Uygurların da bulunduğu diğer azınlıklar oluşturmaktadır. Ailelerin tek çocuk sahibi olmaları teşvik edilmektedir. Yüksek nüfus, Çin için en büyük sorunlardan birisini teşkil etmenin yanı sıra, büyük bir ekonomik güç kaynağı olma niteliğindedir.

Gelecek 10 yıl içinde yaklaşık 70 milyon kişinin iş gücüne katılacağı öngörülmüştür. Bu kitlenin yarattığı baskının, yüksek büyüme oranlarını önümüzdeki dönemde de zorunlu kılacağı düşünülmektedir.

Çin, maden ve mineraller yönünden zengin bir ülkedir. Aralarında demir, demir alaşımlı metal cevherleri, fosfat, tungsten, molibden ve titanyumun bulunduğu yaklaşık 17 maden ve mineral türünde dünya lideri konumunda bulunmaktadır. Bu arada Çin, uzay teknolojisi ve elektronik alanında kullanılan bazı ender bulunan madenlerin de artan orandaki üretici ve ihracatçısıdır. Rusya ve Kanada'dan sonra yüzölçümü en geniş ülke olan Çin Halk Cumhuriyeti, sahip olduğu hidroelektrik güç potansiyeli ve kömür rezervleri açısından da dünya birincisidir. Ancak üretilen kömürün kalitesi düşüktür. Yer yer karşılaşılan enerji darboğazları ülke ekonomik gelişmesinin en önemli engellerinden biri olarak görülmektedir. Hali hazırda toplam enerji ihtiyacının %70'i kömürden elde edilmektedir. Çin önemli bir ham petrol ithalatçısıdır.

ÇİN DIŞ TİCARET

ABD, Çin'in ihracattaki en büyük pazarıdır. 2014 yılında ABD'ye ihracat 396,1 milyar $ olarak gerçekleşmiştir. ABD'nin yanı sıra Çin'in önemli miktardaki ihracatı, Asya kıtasında Hong Kong, Japonya ve Güney Kore'ye yönelmiştir. Diğer taraftan Japonya, Güney Kore ve Tayvan Çin'in ithalatında ve karşılıklı ticarette giderek önemi artan ticari partnerleridir. AB ülkeleri de Çin'in önemli ticari partnerleri arasındadır. Hong Kong özel durumu nedeniyle Çin için bir antrepo ve re-export merkezi durumundadır.

Tablo: Çin'in Yıllara Göre Dış Ticareti

YILLAR	İHRACAT	İTHALAT	HACİM	DENGE
2010	1.577,8	1.396,0	2.973,8	181,8
2011	1.898,4	1.743,4	3.641,8	155,0
2012	2.048,8	1.818,2	3.867,0	230,2
2013	2.209,0	1.950,0	4.159,0	259,0
2014	2.342,3	1.958,0	4.300,3	384,3
2014*	1.061,9	959,0	2.020,9	102,9
2015*	1.071,8	808,8	1.880,6	263,0

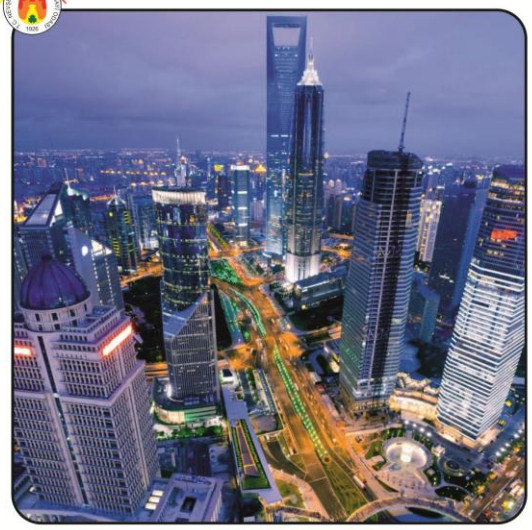

İhraç Ettiği Başlıca Ürünler (Milyar Dolar)

GTIP	Ürün Adı	2012	2013	2014
-	**Toplam**	**2.050,1**	**2.210,7**	**2.343,2**
8517	Telefon Cihazları ve Diğer Cihazlar	153,2	175,0	195,3
8471	Otomatik Bilgi İşlem Mak. Bunlara Ait Birimler;	163,4	161,7	163,4
8542	Elektronik entegre devreler	53,8	88,0	61,2
7113	Kıymetli metaller ve kaplamalarından mücevherci eşyası	22,9	28,9	48,5
9013	Sıvı kristallı tertibat, lazerler, diğer optik cihaz ve aletler	38,7	38,7	34,7
8473	Yazı, hesap, büro için diğer makine ve cihazların aksamı	30,4	29,4	31,2

İthal Ettiği Başlıca Ürünler (Milyar Dolar)

GTIP	Ürün Adı	2012	2013	2014
-	**Toplam**	**1.817,3**	**1.949,3**	**1.963,1**
2709	Ham petrol	220,4	219,5	228,1
8542	Elektronik entegre devreler	192,9	231,9	219,2
2601	Demir cevherleri ve konsantreleri	95,5	104,9	94,6
9800		68,7	104,7	82,8
8703	Otomobil, steyşın vagonlar, yarış arabaları	45,5	47,5	59,7
9013	Sıvı kristalli tertibat, lazerler, diğer optik cihaz ve aletler	56,0	55,5	50,0

TÜRKİYE ÇİN DIŞ TİCARET

Türkiye ile Çin arasındaki ticari ilişkiler, ilk kez 1 milyar Amerikan doları ticaret hacminin aşıldığı 2000 yılından bu yana düzenli bir gelişme göstermektedir. İkili ticaret 2005 yılında 7,4 milyar, 2010 yılında ise 19,5 milyar Amerikan dolarına yükselmiştir. 2011 yılında ilk kez 24 milyar doların üzerine çıkan dış ticaret hacmi, 2012 yılında da aynı seviyeyi koruyarak 24,12 milyar dolar olmuştur. 2013 yılında ise dış ticaret hacmi 2012 yılında ara verdiği artış ivmesine devam ederek 28,29 milyar dolara sıçramıştır.

İkili ticari ilişkilerdeki memnuniyet verici gelişmeye rağmen, Çin ile ticarette Türkiye'nin karşılaştığı açık, yıllar itibariyle artış göstermektedir. İkili ticarette, 2011 yılı itibariyle dış ticaret açığı 19,2 milyar Amerikan dolarıdır. 2012 yılında ise dış ticaret açığının 18,5 milyar doların altında olduğu gözlemlenmektedir. 2013 yılında gelindiğinde dış ticaret açığının artışına devam ederek 21 milyar doları aştığı görülmektedir.

Türkiye-Çin Dış Ticaret Değerleri (Milyon Dolar)

Yıl	İhracat	İthalat	Denge	Hacim
2010	2.260	17.180	14.920	19.440
2011	2.467	21.692	19.225	24.159
2012	2.833	21.295	18.462	24.128
2013	3.600,9	24.685,9	21.085,0	28.286,8
2014	2.862,0	24.918,2	22.056,3	27.780,2
2014*	1.459,3	11.959,3	10.500,0	13.418,7
2015*	1.197,4	12.419,2	11.221,9	13.616,6

Tablo: Türkiye'nin Çin'e İhracatında Başlıca Ürünler (Bin Dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2012	2013	2014
2515	Mermer ve traverten, ekosin, su mermeri, kireçli taşlar	779.837	977.151	824.963
2610	Krom cevherleri ve konsantreleri	360.392	422.567	273.101
2840	Boratlar; peroksiboratlar (perboratlar)	231.406	224.788	218.454
2603	Bakır cevherleri ve konsantreleri	267.623	405.730	215.781
2616	Kıymetli metal cevherleri ve konsantreleri	63.823	184.059	134.675
2528	Tabii boratlar ve bunların konsantreleri	82.985	109.510	118.038
2607	Kurşun cevherleri ve konsantreleri	102.632	154.331	97.739

Tablo: Türkiye'nin Çin'den İthalatında Başlıca Ürünler (Milyon Dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2012	2013	2014
8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	1.651,4	2.440,8	2.636,4
8471	Otomatik bilgi işlem mak. Bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüşt	1.612,9	1.819,4	1.802,0
8529	Sadece veya esas itibariyle 85.25 ila 85.28 pozisyonlarında yer alan cihazlara mahsus aksam ve parça	468,3	770,3	561,8
9402	Sentetik filament iplikleri (dikiş ipliği hariç) (perakende olarak satılacak hale getirilmemiş)	438,7	447,1	465,0
9405	Diğer aydınlatma cihazları, ışıklı panolar, ışıklı tabelaları ve benzer eşya ve bu eşyanın aksam ve	256,8	354,0	427,2
9503	Üç tekerlekli bisikletler, skuterler, oyuncak bebekler, diğer oyuncaklar, küçültülmüş modeller, bilm	338,4	343,1	351,1
8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler (örneğin; redresörler) ve endüktörler	261,4	287,1	318,1

İşadamlarının Pazarda Dikkat Etmesi Gereken Hususlar

Ticareti Etkileyen Kültürel Faktörler

Çin'deki iş gelenekleri arasında soyadının önce kullanılması önemlidir. İş toplantıları sırasında kart alınıp verilmesi doğal bir uygulamadır. Kartın bir yüzünün Çin harfleriyle yazılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

İş toplantıları için, gerek kamu kurumlarında, gerekse büyük şirketlerde özel salonlar kullanılır. Büroların kullanılması adet değildir. Toplantılar resmi bir havada geçer ve oturulan yerler protokole göre belirlenir. En üst düzey Çinli katılımcının, en üst düzey misafiri kendi sağına oturtması yaygın bir uygulamadır. Dakik olmak önemlidir. Toplantı sırasında her iki taraf kısa bir tanışma ve açış konuşması yapar. Önemli olan ise, bundan sonraki kısımda Çinli taraf önce söze başlamışsa, sonuna kadar müdahale etmemek ve kendi görüşlerini en sonda söz alındığında dile getirmektir.

İş toplantıları sırasında, Çinlilerin ev sahibi olduğu akşam yemeklerinin erken saatte başladığını bilmek gerekir. İş yemekleri çoğu kez akşam saat 18.00'de başlatılır. Yemek, meyvelerden hemen sonra, aniden saat 20.00 gibi sona erdirilir.Bu şaşırtıcı gelse de yaygın bir durumdur.

Özellikle bir masaya sığılmayacak derecedeki büyük iş yemeklerinde, hiyerarşi sırasına göre konukları masalarında elde kadehle tek tek ziyaret etmek önemli bir gelenektir.

Para Kullanımı

Çin'de kullanılan para birimi olarak 1 yuan, 100 fen etmektedir. Piyasada en yüksek 50 ve 100 yuan banknotlar bulunmaktadır. Özel ekonomik alanlar dışında yabancı paranın ülke içinde dolaşımı yasaktır. Gümrüklerde ülkeye girerken yanınızda olan para ile ülkeyi terkederken sahip olduğunuz para miktarı birbirine yakın olmalıdır.

Kullanılmayan Çin parasının ülkeyi terk ederken yeniden dövize çevrilmesi ancak 6 ay içinde ve pasaport, uçak bileti ve döviz bozdurma belgesini göstererek mümkün olmaktadır. Dolayısıyla başlangıçta Çin parası alırken elde edilen döviz bozdurma belgesinin iyi muhafaza edilmesi gerekmektedir. Son olarak, yeniden dövize çevirdiğiniz miktar, önceden Çin parasına çevirdiğiniz miktarın yarısını geçemez. Böylece tüm parayı yeniden dövize dönüştürmek mümkün olmaz. Seyahat çekleri ve kredi kartları kullanımı ancak belli merkezlerde mümkündür.

Alışveriş için kullanılabilecek mağazalar üç tiptir. Devlet mülkiyetli veya Çin-yabancı ortaklığı olan mağazalar daha ucuz olabilir, ancak pazarlık olanağı yoktur. Üçüncü tip mağazalar özel şahıslara aittir. Buralarda alışveriş pazarlıkladır. Ancak değerli bir mal alınacaksa bu tip mağazalar tavsiye edilmez.

Pasaport ve Vize İşlemleri

Yeşil ve gri hizmet pasaportu taşıyanlar dışındaki tüm Türk vatandaşları ülkeye girmek için vize sahibi olmak zorundadır. Ankara için vize başvuruları Pazartesi, Salı ve Perşembe günleri saat 09.30-12.00 arası kabul edilmektedir. Başvuru sırasında 1 adet fotoğraf gerekmekte ayrıca bir form doldurulmaktadır. Vize verilmesi yaklaşık 10 gün sürmektedir o nedenle Büyükelçiliğe mümkün olduğunca erken başvuru yapılması tavsiye edilmektedir. Turistik çıkışlarda uçak gidiş dönüş konfirmasyonu ve banka hesap cüzdanı fotokopisi istenmektedir.

Ankara'daki ÇHC Büyükelçiliği Vize Bürosu telefonu: 0312 436 06 28